

ผนวก ๔
มาตรฐานการออกใบสำคัญแพทย์ ชั้นสี่

ข้อ ๔.๑ ระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular system)

๔.๑.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีความผิดปกติทางหัวใจและหลอดเลือดโดยกำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลังซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๑.๒ ในการตรวจร่างกายครั้งแรก ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องเข้ารับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจตามมาตรฐานขณะพัก (Standard 12-lead resting ECG) และกรณีขอต่อใบสำคัญแพทย์ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องเข้ารับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจเมื่อมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ (จุดมุ่งหมายของการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจเป็นประจำเพื่อการตรวจคัดกรองสุขภาพ)

๔.๑.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตาย การผ่าตัดเกี่ยวกับหัวใจต้องหายเป็นปกติ โดยการรับรองของแพทย์โรคหัวใจและความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๗ จึงจะถือว่า “สมบูรณ์”

๔.๑.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีจังหวะการเต้นและการนำไฟฟ้าหัวใจผิดปกติ (Rhythm/Conduction disturbances) ต้องได้รับการประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๘

๔.๑.๕ เมื่อความดันโลหิต ๑๖๐/๙๕ มม.ปรอท ขึ้นไป ไม่ว่าจะกำลังรักษาหรือไม่ได้รับการรักษาให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๑.๖ ยาที่ใช้รักษาความดันโลหิตสูงต้องเป็นยาที่ไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยพิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๔

๔.๑.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ทำจี้ทางลัดไฟฟ้าของหัวใจด้วยคลื่นวิทยุความถี่สูง (Ablation) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๘

๔.๑.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ติดตั้งเครื่องควบคุมการทำงานของหัวใจแบบอัตโนมัติน (Endocardial Pacemaker) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” จนกว่าจะได้รับการประเมินหัวใจโดยศูนย์เวชศาสตร์การbinพลเรือนและกองเวชศาสตร์การbin ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ สำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๘

๔.๑.๙ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีความผิดปกติของลิ้นหัวใจลิ้นใดลิ้นหนึ่งอย่างชัดเจนให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๑.๑๐ การรักษาด้วยยาต้านการแข็งตัวของเลือด (Systemic anticoagulant therapy) จะไม่ได้รับการยอมรับ หลังจากการใช้ยาชั่วคราวไประยะหนึ่ง อาจอนุโลมว่า “สมบูรณ์” โดยการพิจารณาของศูนย์เวชศาสตร์การbinพลเรือน หรือกองเวชศาสตร์การbin ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ สำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๑๑ และข้อ ๕.๖.๖

๔.๑.๑๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีประวัติอาการหมดสติแบบ Recurrent vasovagal syncope ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” การประเมินความสมบูรณ์ให้พิจารณาโดยศูนย์เวชศาสตร์การbinพลเรือน หรือกองเวชศาสตร์การbin ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ สำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย หลังจากการประเมินหัวใจตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒.๑๔

ข้อ ๔.๒ ระบบทางเดินหายใจ (Respiratory system)

๔.๒.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีความผิดปกติของระบบทางเดินหายใจทั้งที่เป็นมาแต่กำเนิดและเกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งอาจกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๒.๒ ในการตรวจร่างกายต้องมี Chest x-ray ในท่าตรง (Posterior - anterior) ปีละ ๑ ครั้ง หากมีเหตุผลทางการแพทย์หรือการระบาดของโรคทางเดินหายใจ อาจตรวจได้มากกว่า ๑ ครั้ง

๔.๒.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic obstructive airway disease) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” เว้นแต่สถานะของผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ได้รับการตรวจและประเมินทางการแพทย์อย่างดีที่สุดแล้ว มีเหตุผลเชื่อได้ว่าไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัยของผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ โดยประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๒

๔.๒.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคหอบหืด (Bronchial asthma) ะยะมีอาการและจำเป็นต้องได้รับการรักษา (Requiring medication) เว้นแต่สถานะของผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ได้รับการตรวจและประเมินทางการแพทย์อย่างดีที่สุดแล้ว มีเหตุผลเชื่อได้ว่าไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัยของผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ โดยให้ประเมินความสมบูรณ์เพิ่มเติม ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๓

๔.๒.๕ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีลมในช่องเยื่อหุ้มปอดที่เกิดขึ้นเอง (Spontaneous pneumothorax) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” การประเมินความสมบูรณ์ต้องพิจารณาโดยศูนย์เวชศาสตร์การบินพลเรือน หรือกองเวชศาสตร์การบิน ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๖

๔.๒.๖ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ป่วยเป็นวัณโรคระยะที่โรคลังดำเนินอยู่ ให้ประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๕

๔.๒.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เคยป่วยเป็นวัณโรคและได้รับการรักษาจนหายแล้ว ซึ่งอาจมีร่องรอยโรคเหลืออยู่ อาจได้รับการประเมินว่า “สมบูรณ์” ตามคำแนะนำของผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๕

๔.๒.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่ในช่องทรวงอก ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” อย่างน้อย ๓ เดือน หลังจากนั้น ถ้ามีผลการตรวจร่างกายที่แสดงว่าจะไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย จึงถือว่า “สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๓.๗

ข้อ ๔.๓ ระบบทางเดินอาหาร (Digestive system)

๔.๓.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีความผิดปกติในการทำงาน (Functional) หรือโครงสร้าง (Structural) ของระบบทางเดินอาหารที่อาจกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๓.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีอาการปวดท้อง ท้องอืดเป็นประจำจาก ภาวะผิดปกติของทางเดินอาหาร (Dyspeptic disorders) โรคลำไส้แปรปรวน (Irritable bowel syndrome IBS) การบีบตัวผิดปกติอื่น ๆ (Motility disorder) ภาวะตับอ่อนอักเสบ (Pancreatitis) ที่มีอาการมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต หรือต้องรักษาด้วยยา จะถือว่า “ไม่สมบูรณ์” จนกว่าจะได้รับการตรวจและประเมินผลเพิ่มเติม ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๑

๔.๓.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ตรวจพบนิ่วในถุงน้ำดีที่ไม่มีอาการ (Asymptomatic gallstones) ให้ประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๒

๔.๓.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ตรวจพบนิ่วในถุงน้ำดีหลายก้อนหรือมีก้อนเดียวขนาดใหญ่ และมีอาการให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” จนกว่าจะได้รับการรักษาจนหาย โดยให้ประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๒

๔.๓.๕ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีประวัติทางการแพทย์หรือแสดงอาการของลำไส้อักเสบเรื้อรัง (Chronic inflammatory bowel disease) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๓.๖ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เกิดภาวะลำไส้อักเสบเรื้อรัง (Chronic inflammatory bowel disease) ให้ประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๓

๔.๓.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่เป็นโรคไส้เลื่อน (Hernia) ซึ่งอาจก่อให้เกิดการพร่องของสมรรถภาพอย่างกะทันหัน (Incapacitation)

๔.๓.๘ ผลที่ตามมาจากรโรคหรือจากการผ่าตัดในช่องท้อง (Sequelae of disease or surgical intervention) ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการพร่องของสมรรถภาพขณะทำหน้าที่ (Incapacitating) เช่น การอุดตันติบแคบ หรือกีดทับของทางเดินอาหาร ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๓.๙ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่ในช่องท้องที่ต้องตัดทางเดินอาหารออกไปทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด รวมทั้งอวัยวะอื่น ๆ ภายในช่องท้องด้วย ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓ เดือนหลังจากนั้น เมื่อผลของการผ่าตัดแสดงว่าจะไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย จึงถือว่า “สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๔

๔.๓.๑๐ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีอาการของตับอักเสบหรือตรวจพบว่ามีตับอักเสบเรื้อรังไม่ว่าชนิดใดหรือตรวจพบว่าอยู่ในระยะแพร่กระจายโรคได้ ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ทั้งนี้ หากได้รับการรักษาจนหายดี กล่าวคือตับทำหน้าที่ได้ปกติ มีการฟื้นตัวอย่างสมบูรณ์ ตรวจไม่พบเชื้อ และไม่มีอาการหรือพบว่ามีภูมิคุ้มกัน (Antibody) ให้ถือว่า “สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๔.๖

ข้อ ๔.๔ โรคทางระบบเมตาบอลิซึม โภชนาการ และระบบต่อมไร้ท่อ (Metabolic, Nutritional and Endocrine diseases)

๔.๔.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่เป็นโรคที่เกี่ยวกับการทำงาน (Functional) หรือโครงสร้าง (Structural) ของระบบเมตาบอลิซึม (Metabolic) ระบบโภชนาการ (Nutritional) หรือความผิดปกติของต่อมไร้ท่อ (Endocrine) ที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๔.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีความผิดปกติของระบบเมตาบอลิซึม ระบบโภชนาการหรือระบบต่อมไร้ท่อ อาจได้รับการพิจารณาว่า “สมบูรณ์” หากไม่มีอาการและได้รับการดูแลจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ

๔.๔.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคเบาหวาน อาจอนุมูลว่า “สมบูรณ์” แต่ต้องอยู่ในเกณฑ์ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๕.๒ และ ๕.๕.๓

๔.๔.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคเบาหวานที่ต้องใช้อินซูลิน (Insulin) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๔.๕ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่อ้วนมาก (Extreme obesity) มีดัชนีมวลกายเท่ากับหรือมากกว่า ๓๕ (Body Mass Index ≥ 35) อาจอนุมูลว่า “สมบูรณ์” หากน้ำหนักที่เกินนั้นไม่มีผลเสียต่อความปลอดภัย ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๐.๑

๔.๔.๖ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรค Addison's disease ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๕.๔

๔.๔.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะต่อมไทรอยด์ทำงานมากไปหรือเป็นพิษ (Hyperthyroidism – Thyrotoxicosis) ให้ประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๕.๕

๔.๔.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะต่อมไทรอยด์ทำงานน้อยเกินไป (Hypothyroidism) ให้ประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๕.๖

ข้อ ๔.๕ โลหิตวิทยา (Haematology)

๔.๕.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีโรคทางโลหิตที่อาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๕.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องตรวจความเข้มข้นของเลือด (Haemoglobin) และฮีมาโตคริต (Haematocrit) ทุกครั้ง และเมื่อมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ ในรายที่พบว่ามีอาการซีด (Anaemia) อย่างชัดเจน Haematocrit ต่ำกว่าร้อยละ ๓๒ (Haematocrit below 32%) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์”

๔.๕.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่พบลักษณะโรคเลือดซิกเคิลเซลล์ (Sickle Cell) จะได้รับการพิจารณาว่า “ไม่สมบุรณ์” ทั้งนี้ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์อาจได้รับการประเมินว่า “สมบุรณ์” หากประเมินตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๑

๔.๕.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีต่อมน้ำเหลืองโต (Enlargement of lymphatic gland) เฉพาะที่หรือกระจายอย่างชัดเจน และมีโรคของโลหิต ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๒

๔.๕.๕ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคโลหิตจางเฉียบพลัน (Acute leukaemia) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ส่วนผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคโลหิตจางเรื้อรัง (Chronic leukaemia) ในการตรวจครั้งแรกให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” แต่ถ้าเป็นการตรวจเพื่อขอต่อใบอนุญาตให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๓

๔.๕.๖ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีม้ามโต (Enlargement of spleen) อย่างชัดเจน ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๔

๔.๕.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะเลือดข้นแบบโพลีไซทีเมีย (Polycythemia) อย่างชัดเจน ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๕

๔.๕.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะผิดปกติของการแข็งตัวของเลือด (Coagulation defect) อย่างชัดเจน ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ทั้งนี้ ให้พิจารณาการรับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือดประกอบด้วย โดยประเมินผลตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๖

๔.๕.๙ ในกรณีที่มิเกล็ดเลือดต่ำ (Thrombocytopenia) ที่ต่ำกว่า $75,000/\text{mm}^3$ ($75 \times 10^9/\text{L}$) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๖.๗

ข้อ ๔.๖ ระบบทางเดินปัสสาวะ (Urinary system)

๔.๖.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีโรคทางเดินปัสสาวะทั้งด้านการทำหน้าที่ (Functional) หรือโครงสร้าง (Structural) หรืออวัยวะข้างเคียง (Adnexa) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๖.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่แสดงอาการของการมีพยาธิสภาพของไต (Kidney) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” การตรวจปัสสาวะให้กระทำทุกครั้งที่มีการตรวจร่างกาย และต้องไม่พบสิ่งใดที่แสดงความผิดปกติทางพยาธิสภาพของไต โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์ โรคที่เกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์ โดยพิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๓ ถึง ๕.๗.๑๐

๔.๖.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีอาการแสดงนิ่วในทางเดินปัสสาวะ (Urinary calculi) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๒

๔.๖.๔ ภาวะปัสสาวะเป็นเลือด (Haematuria of urological origin) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๓

๔.๖.๕ ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ (Urinary incontinence) หรือการมีภาวะสูญเสียความสามารถอย่างเฉียบพลันในระหว่างบิน (Incapacitation) ให้ถือว่า “ไม่สมบุรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๔

๔.๖.๖ ภาวะปัญหาถุงอัณฑะ (Scrotal problems) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๕

๔.๖.๗ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ (Urological Infection) ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๖

๔.๖.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะโรคไตแต่กำเนิดและถุงน้ำในไต (Congenital and Renal Cystic Diseases) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๗

๔.๖.๙ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคของเนื้อไต (Medullary sponge kidney) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๘

๔.๖.๑๐ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เป็นโรคถุงน้ำในไตหลายถุง (Adult polycystic kidney disease) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๙

๔.๖.๑๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะต่อมลูกหมากโต (Benign Prostatic Hyperplasia) หรือมีภาวะอุดตันจากต่อมลูกหมากโต ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๑๐

๔.๖.๑๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีผลแทรกซ้อน (Sequelae) จากการผ่าตัดโรคไตและระบบทางเดินปัสสาวะจนอาจเป็นสาเหตุการเจ็บป่วยเฉียบพลันจนไม่สามารถปฏิบัติงานได้ (Incapacitation) โดยเฉพาะการอุดตันหรือการตีบแคบจากการกดทับให้ประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์” อย่างน้อย ๓ เดือน หลังจากนั้น ถ้าไม่มีอาการหรือโรคแทรกซ้อนตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๑๑ ก่อนจะถือว่า “สมบูรณ์”

๔.๖.๑๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีภาวะมะเร็งทางเดินปัสสาวะ (Urological malignancy) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๗.๑๒

ข้อ ๔.๗ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคติดเชื้ออย่างอื่น (Sexually transmitted diseases and other infections)

๔.๗.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีอาการของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคติดต่ออื่น ๆ ซึ่งอาจกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๗.๒ ให้พิจารณาเป็นพิเศษในรายที่มีอาการหรือแสดงอาการดังต่อไปนี้

๔.๗.๒.๑ ผลเลือดจากไวรัสภูมิคุ้มกันบกพร่องเป็นบวก (HIV positivity) ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๘.๒

๔.๗.๒.๒ ระบบภูมิคุ้มกันบกพร่อง (Immune system impairment) เช่น SLE

๔.๗.๒.๓ ตับอักเสบจากการติดเชื้อ (Infectious hepatitis) ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๘.๔

๔.๗.๒.๔ โรคซิฟิลิส (Syphilis) ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๘.๓

ข้อ ๔.๘ สูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา (Gynaecology and obstetrics)

๔.๘.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่เป็นโรคหรือมีพยาธิสภาพทางสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา ซึ่งอาจกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัยตามใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่

๔.๘.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีความผิดปกติในการมีประจำเดือนอย่างมาก (Severe menstrual disturbance) โดยที่ไม่สนองต่อการรักษาให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๙.๒ และ ๕.๙.๓

๔.๘.๓ การตั้งครรภ์ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” แต่ในกรณีที่สูตินรีแพทย์ตรวจอย่างละเอียดแล้ว หากพบว่าการตั้งครรภ์เป็นไปอย่างปกติ อาจอนุมานว่า “สมบูรณ์” จนกระทั่งอายุครรภ์ ๒๖ สัปดาห์ ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๙.๑ เมื่อสิ้นสุดการตั้งครรภ์ พิจารณากลับไปทำหน้าที่ใหม่หลังจาก ๖ สัปดาห์

หลังการคลอดบุตรตามปกติ หรือ ๒ สัปดาห์หลังการแท้งบุตร สามารถกลับมาทำหน้าที่ได้เมื่อมีการตรวจร่างกายและประเมินผลแล้วว่าเป็นปกติ

๔.๘.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่เกี่ยวกับระบบสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เดือน และในบางชนิดของการผ่าตัด เช่น การผ่าตัดมดลูก (Hysterectomy) อาจกำหนดเวลามากกว่านั้นได้ หลังจากนั้น ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์สามารถกลับมาทำหน้าที่ได้ หากผลของการผ่าตัดไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๙.๔

ข้อ ๔.๙ ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก (Musculoskeletal system)

๔.๙.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีความผิดปกติของกระดูก (Bones) ข้อ (Joints) กล้ามเนื้อ (Muscles) และเส้นเอ็น (Tendons) ที่เป็นมาแต่กำเนิดและที่เกิดภายหลัง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๙.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องมีขนาดของความสูงขณะนั่ง ความยาวของ แขน ขา ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัยตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๐.๑

๔.๙.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องมีการทำงานของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกเป็นปกติ กรณีผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีผลตามมาหลังจากการเป็นโรค การบาดเจ็บหรือความผิดปกติแต่กำเนิดของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อหรือเส้นเอ็น โดยมีการผ่าตัดหรือไม่ จะต้องได้รับการพิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๐.๒

๔.๙.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีผลตามมาจากการเจ็บป่วยหรือการรักษา ในด้าน กระดูก ข้อต่อ กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และความผิดปกติทางกายวิภาค ต้องได้รับการประเมินความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยพิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๐.๓ ถึง ๕.๑๐.๗

ข้อ ๔.๑๐ จิตเวชการบิน (Aviation Psychiatry)

๔.๑๐.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีประวัติป่วยเป็นโรคทางจิตเวชหรือความผิดปกติทางจิต ซึ่งมีอาการเฉียบพลันหรือเรื้อรังโดยเป็นแต่กำเนิดหรือภายหลัง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๑๐.๒ อาการทางจิตเวชที่เกิดจากโรคทางกาย (Organic mental disorder) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๒

๔.๑๐.๓ การมีอาการของโรคทางจิตเวชที่เกิดจากโรคทางกายจากสมองเสื่อม (Dementias) ให้พิจารณาว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๓

๔.๑๐.๔ ความผิดปกติทางจิตและพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท รวมทั้งกลุ่มอาการติดยาที่เกิดจากการใช้แอลกอฮอล์หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดอื่น ๆ (Mental and behavioural disorder due to psychoactive substances use; this includes dependence syndrome induced by alcohol or other psychoactive substances) พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๑๑

๔.๑๐.๕ โรคจิตเภท หรือบุคลิกภาพแบบจิตเภท หรือโรคหลงผิด (Schizophrenia or a schizotypal or delusional disorder) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๔

๔.๑๐.๖ โรคผิดปกติทางอารมณ์ (A mood (affective) disorder) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๕

๔.๑๐.๗ โรคประสาท โรคทางกายที่เกิดจากภาวะทางจิตใจหรือสัมพันธ์กับความเครียด (A neurotic, stress-related or somatoform disorder) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๖

๔.๑๐.๘ พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับความผิดปกติทางสรีรวิทยาหรือปัจจัยทางกาย (A behavioral syndrome associated with physiological disturbances or physical factors) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๗

๔.๑๐.๙ ความผิดปกติทางบุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ หรือพฤติกรรม โดยเฉพาะที่มีการแสดงออกมากเกินไปและซ้ำซาก (A disorder of adult personality or behavior, particularly if manifested by repeated overt acts) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๗ และ ๕.๑๑.๘

๔.๑๐.๑๐ ภาวะปัญญาอ่อน (Mental retardation)

๔.๑๐.๑๑ ความผิดปกติที่เกิดจากการพัฒนาทางจิตใจ (A disorder of psychological development)

๔.๑๐.๑๒ ความผิดปกติทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ที่เริ่มตั้งแต่วัยเด็กหรือในวัยรุ่น (A behavioral or emotional disorder, with onset in childhood or adolescence)

๔.๑๐.๑๓ ความผิดปกติทางจิตใจอื่น ๆ (A mental disorder not otherwise specified)

๔.๑๐.๑๔ สภาวะการนอนไม่หลับ (Sleep disorders) ซึ่งทำให้ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างปลอดภัย ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๑.๙

คำแนะนำ - ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ที่ได้รับการรักษาด้วยยารักษาโรคซึมเศร้า ควรได้รับการประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์” เว้นแต่จะได้รับการประเมินจากนายแพทย์ผู้ตรวจสอบ (Medical Assessor) ในรายละเอียดแล้วเห็นว่าสภาวะของผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ไม่มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

ข้อสังเกต - ปัญหาทางจิตเวชและพฤติกรรม ได้รับการกำหนดไว้ในแนวทางการวินิจฉัยทางคลินิกของ องค์การอนามัยโลก (WHO) พิมพ์ครั้งที่ 10 ปี 1992 ที่จะให้ข้อมูลทางสถิติการจัดแบ่งประเภทของโรคที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสุขภาพ ในเรื่องปัญหาทางจิตเวชและพฤติกรรม ในเอกสารนี้ประกอบด้วยรายละเอียดที่ใช้ในการวินิจฉัยที่ช่วยในการประเมินทางการแพทย์ (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th Edition - Classification of Mental and Behavioral Disorders, WHO 1992.)

ข้อ ๔.๑๑ โรคทางระบบประสาท (Neurological disorders)

๔.๑๑.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีประวัติทางการแพทย์ของระบบประสาทวิทยา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๑๑.๒ ในกรณีต่อไปนี้ ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๒

๔.๑๑.๒.๑ โรคทางระบบประสาท (Nervous system) ที่ยังมีการดำเนินโรคต่อเนื่อง (Progressive) หรือคงที่แล้ว (non-progressive) ซึ่งมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัยของผู้ถือใบสำคัญแพทย์พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๒.๑ ถึง ข้อ ๕.๑๒.๔

๔.๑๑.๒.๒ โรคลมชัก (Epilepsy) หรือการชักจากสาเหตุอื่น ๆ ที่เป็นสาเหตุให้สูญเสียความรู้สึกตัว (Cause of disturbance of consciousness) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๒.๕ ถึง ข้อ ๕.๑๒.๘

๔.๑๑.๒.๓ สภาวะต่าง ๆ ที่มีผลต่อความบกพร่องในการทำงานของสมอง (High propensity for cerebral dysfunction) พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๒.๙, ๕.๑๒.๑๓, ๕.๑๒.๑๔ และ ๕.๑๒.๑๕

๔.๑๑.๒.๔ การหมดสติ หรือการไม่รู้ตัว โดยไม่มีเหตุผลอธิบายได้ (Loss of consciousness)

๔.๑๑.๒.๕ การบาดเจ็บที่ศีรษะ (Head injury) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕
ข้อ ๕.๑๒.๑๐

๔.๑๑.๒.๖ การบาดเจ็บที่ไขสันหลังหรือระบบประสาทส่วนปลาย (Spinal or peripheral
nerve injury) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๒.๑๑

๔.๑๑.๒.๗ ภาวะเนื้องอกในสมอง (Neoplasms) ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕
ข้อ ๕.๑๒.๑๒

๔.๑๑.๓ การตรวจสมองด้วยคลื่นไฟฟ้าจะกระทำเมื่อมีข้อบ่งชี้จากประวัติหรืออาการ

ข้อ ๔.๑๒ จักษุวิทยา (Ophthalmology)

๔.๑๒.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีความผิดปกติในการทำงานของตาและส่วนประกอบ
ไม่มีพยาธิสภาพที่กำลังเป็นอยู่ ไม่มีความผิดปกติแต่กำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลัง ทั้งเฉียบพลันและเรื้อรัง ผลจาก
การผ่าตัดทางจักษุ (Sequelae of eye surgery) หรือการบาดเจ็บซึ่งอาจกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่
อย่างปลอดภัย ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๓.๑

๔.๑๒.๒ ต้องทำการตรวจทางจักษุอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในการตรวจครั้งแรก

๔.๑๒.๓ ให้ทำการตรวจทางจักษุวิทยาทุกครั้ง เมื่อมารับการตรวจร่างกายสำหรับการต่ออายุ
ใบสำคัญแพทย์

(รายละเอียดการตรวจทางจักษุวิทยา ตามข้อ ๔.๑๒.๒ และข้อ ๔.๑๒.๓ ให้ดูคำแนะนำในผนวก ๕
ข้อ ๕.๑๓.๒ และ ๕.๑๔)

ข้อ ๔.๑๓ ข้อกำหนดระดับการมองเห็น (Visual Requirements)

๔.๑๓.๑ มาตรฐานการมองเห็นระยะไกล (Distant visual acuity) ทั้งตาเปล่าหรือสวมอุปกรณ์
ช่วยในแต่ละข้างต้องไม่เกิน ๒๐/๔๐ (๖/๑๒) และไม่เกิน ๒๐/๓๐ (๖/๙) สำหรับการมองเห็นด้วยตาทั้งสองข้าง
ต้องไม่มีข้อจำกัดของการมองเห็นด้วยตาเปล่า (No limits apply to uncorrected visual acuity) และต้อง
ไม่มีข้อจำกัดของความบกพร่องของการหักเหแสง (Refractive errors)

๔.๑๓.๒ ความบกพร่องของการหักเหแสง (Refractive errors) หมายถึง การเบี่ยงเบนไปจาก
ภาวะสายตาปกติ Emmetropia ของแสงที่ไม่ตกยังจอตา (Ametropic meridian) ที่วัดออกมาเป็นไดออฟเตอร์
(Diopters) การวัดการหักเหของแสงต้องกระทำอย่างได้มาตรฐาน

๔.๑๓.๒.๑ การเปลี่ยนแปลงสายตาตามอายุ (Presbyopia) ต้องได้รับการติดตามดูใน
การตรวจทางเวชศาสตร์การbinเพื่อต่อใบอนุญาตทุกครั้ง

๔.๑๓.๒.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องสามารถอ่านข้อความในแผ่นตรวจแบบ น.๕
(N 5) หรือแผ่นที่ใช้แทนกันได้ที่ระยะ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร และต้องสามารถอ่านแผ่นตรวจแบบ น.๑๔ (N 14)
หรือแผ่นที่ใช้ทดแทนกันได้ที่ระยะห่าง ๑๐๐ เซนติเมตรด้วยตาเปล่าหรือสวมอุปกรณ์ช่วย

๔.๑๓.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีความผิดปกติของการมองเห็นด้วยสองตา (Binocular
vision) อย่างชัดเจน ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๑๓.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มองเห็นภาพซ้อน (Diplopia) ให้ประเมินว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๑๓.๕ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่มีลานสายตา (Visual Fields) ผิดปกติให้ประเมินว่า
“ไม่สมบูรณ์”

๔.๑๓.๖ ถ้าได้มาตรฐานการมองเห็นโดยต้องใช้แว่นหรือเลนส์สัมผัสช่วย ผู้ร้องขอรับใบสำคัญ
แพทย์จะต้องใช้แว่นหรือเลนส์สัมผัสเพื่อให้การมองเห็นดีที่สุด

๔.๑๓.๗ ถ้าใช้แว่นหรือเลนส์สัมผัสในการแก้ไขการมองเห็น ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องใช้แว่นหรือเลนส์สัมผัสเพียงขนาดเดียวที่สามารถมองเห็นได้ทุกระยะทาง ห้ามใช้แว่นหรือเลนส์สัมผัสมากกว่า ๑ ขนาด

๔.๑๓.๘ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องมีแว่นหรือเลนส์สัมผัสที่มีขนาดเดียวกันสำรองเพื่อพร้อมใช้ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๔.๑๔ ข้อกำหนดการมองเห็นสี (Colour Perception Requirements)

๔.๑๔.๑ การเห็นสีปกติ หมายถึง การผ่านการทดสอบแบบทดสอบอิชิฮาร่า (Ishihara's test) หรือแบบนาเจล (Nagel's anomaloscope)

๔.๑๔.๒ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องสามารถแยกสีได้ในระดับปลอดภัย (be colour safe)

๔.๑๔.๓ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ไม่ผ่านการทดสอบแบบอิชิฮาร่า จะต้องได้รับการประเมินโดยวิธีที่ได้รับการยอมรับจากศูนย์เวชศาสตร์การบินพลเรือน หรือกองเวชศาสตร์การบิน ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย จนมั่นใจได้ว่าสามารถแยกสีได้โดยปลอดภัย (Anomaloscopy or color lanterns)

๔.๑๔.๔ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ไม่ผ่านการทดสอบดังกล่าว ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๕

ข้อ ๔.๑๕ โสต ศอ นาสิกวิทยา (Otorhinolaryngology)

๔.๑๕.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องไม่มีความผิดปกติในการทำงานของหู จมูก โพรงกระดูก (รวมทั้งช่องปาก ฟันและกล่องเสียง) โรคใด ๆ ที่เป็นมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง ทั้งเฉียบพลันและเรื้อรัง ผลที่ตามมาหลังจากการผ่าตัดหรือการกระทบกระเทือน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย

๔.๑๕.๒ การตรวจทางระบบหู คอ จมูกตามปกติ (Routine Ear-Nose-Throat examination) ให้ตรวจทุกครั้งที่การตรวจร่างกาย (Revalidation and renewal)

๔.๑๕.๓ การตรวจพบสิ่งผิดปกติต่อไปนี้ ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์”

๔.๑๕.๓.๑ พยาธิสภาพที่กำลังเป็นอยู่ของหูชั้นในหรือหูชั้นกลาง (Internal or middle ears) ไม่ว่าจะเป็นแบบเฉียบพลันหรือเรื้อรัง

๔.๑๕.๓.๒ แก้วหู (Tympanic membranes) ทะลุที่ยังไม่หาย หรือแก้วหูที่เสียหายที่ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๖.๓

๔.๑๕.๓.๓ มีการทำงานของระบบการทรงตัวผิดปกติ (Disturbance of vestibular function) ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๖.๔

๔.๑๕.๓.๔ มีการอุดตันของช่องทางเดินหายใจ (Nasal air passage) ข้างใดข้างหนึ่ง หรือโพรงไซนัส (sinuses) เสียหน้าที่

๔.๑๕.๓.๕ การผิดปกติ (Malformation) อย่างเห็นได้ชัด การติดเชื้อ (Infection) อย่างเฉียบพลันหรือเรื้อรังของช่องปาก หรือทางเดินหายใจส่วนบน

๔.๑๕.๓.๖ เสียงและคำพูด (Speech or voice) มีความผิดปกติจนไม่สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างปกติ

๔.๑๕.๓.๗ การผ่าตัดทาง ระบบ หู คอ จมูก (Post-surgical assessment) กรณีผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ได้รับการผ่าตัดทางระบบ หู คอ จมูก ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” โดยการประเมินการกลับไปปฏิบัติหน้าที่ให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕.๑๖.๕

ข้อ ๔.๑๖ ข้อกำหนดการได้ยินเสียง (Hearing requirements)

๔.๑๖.๑ ให้มีการทดสอบการได้ยินทุกครั้งที่มีการตรวจร่างกาย ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่เข้ารับการตรวจจะต้องเข้าใจการสนทนาอย่างถูกต้อง โดยทดสอบด้วยคำพูดที่กระทำต่อหูแต่ละข้างโดยผู้รับการตรวจอยู่ห่างจากผู้ทำการตรวจ ๒ เมตร และหันหลังให้ผู้ตรวจ

๔.๑๖.๒ ในการตรวจการได้ยินด้วยการทดสอบด้วยวิธี Pure tone audiometry ให้ทำเมื่อมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์

๔.๑๖.๓ การตรวจร่างกายเพื่อต่อใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีการสูญเสียการได้ยินในหูแต่ละข้างที่ทดสอบแยกกันเฉลี่ยเกินกว่า ๓๕ เดซิเบล ที่ความถี่ ๕๐๐, ๑๐๐๐, ๒๐๐๐ เฮิร์ตซ์ หรือเกิน ๕๐ เดซิเบล ที่ความถี่ ๓๐๐๐ เฮิร์ตซ์ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่สูญเสียการได้ยินตามมาตรฐานนี้ไม่เกิน ๕ เดซิเบล ในสองความถี่หรือมากกว่าให้พิจารณาตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๗.๒.๒

๔.๑๖.๔ การตรวจร่างกายเพื่อต่อใบสำคัญแพทย์ ถ้ามีการสูญเสียการได้ยิน (Hypoacusis) อาจจะ “สมบูรณ์” ได้ ถ้ามีการทดสอบแยกเสียง (Speech discrimination test) ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เช่น การได้ยินเสียงพูด หรือ Beacon signal ในห้องนักบินอย่างชัดเจน โดยศูนย์เวชศาสตร์การบินพลเรือนและกองเวชศาสตร์การบิน ฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เป็นผู้พิจารณา

๔.๑๖.๕ การใช้เครื่องช่วยการได้ยิน (Personal hearing aids) ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ที่ต้องใช้เครื่องช่วยการได้ยิน ให้ถือว่า “ไม่สมบูรณ์” ในการพิจารณาการกลับไปทำหน้าที่ใหม่ ให้ดำเนินการตามคำแนะนำในผนวก ๕.๑๗.๔

ข้อ ๔.๑๗ จิตวิทยาการบิน (Aviation Psychology)

ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีความบกพร่องทางจิตวิทยา ความกดดันแห่งอาชีพและบุคลิกภาพที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย การทดสอบทางจิตวิทยาให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของของการตรวจทางจิตเวชหรือการตรวจทางประสาทวิทยาซึ่งจะต้องดำเนินการตรวจให้ครบถ้วน ทั้งนี้ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์ต้องเข้ารับการตรวจทางจิตวิทยาเมื่อมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์

ข้อ ๔.๑๘ ตจวิทยา (Dermatology)

๔.๑๘.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์จะต้องไม่มีความผิดปกติของผิวหนังซึ่งอาจมีผลเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างปลอดภัย หรือเป็นที่น่ารังเกียจจากบุคคลอื่น

๔.๑๘.๒ ให้พิจารณาเป็นพิเศษในกรณีต่อไปนี้ ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๑๘

๔.๑๘.๒.๑ ผิวหนังอักเสบ (Eczema exogenous and endogenous)

๔.๑๘.๒.๒ โรคผิวหนังหรือสะเก็ดเงิน (Severe psoriasis)

๔.๑๘.๒.๓ การติดเชื้อโรคแบคทีเรีย (Bacterial infection)

๔.๑๘.๒.๔ ผื่นเนื่องจากการแพ้ยา (Drug induced eruptions)

๔.๑๘.๒.๕ ผื่นพุพอง (Bullous eruptions)

๔.๑๘.๒.๖ มะเร็งที่ผิวหนัง (Malignant condition of the skin)

๔.๑๘.๒.๗ ลมพิษ (Urticaria)

ข้อ ๔.๑๙ มะเร็งวิทยา (Oncology)

๔.๑๙.๑ ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์หรือผู้ถือใบสำคัญแพทย์ชั้น ๔ ต้องไม่ป่วยเป็นโรคมะเร็งทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่

๔.๑๙.๒ หลังจากได้รับการรักษามะเร็งแล้ว ผู้ร้องขอรับใบสำคัญแพทย์อาจได้รับการประเมินว่าสมบูรณ์ตามคำแนะนำในผนวก ๕ ข้อ ๕.๒๐
